

«АВТОКРА́З» — підприємство в галузі машинобудування, що спеціалізується на випуску автомобілів великої вантажопідйомності (від 10 до 20 т). Розташ. у м. Кременчук Полтав. обл. Засн. 1945 як мостобуд. завод, перший дир. — Г. Доніанц (1945–49). Від 1956 — комбайнобуд. завод з випуску кукурудзозбир. комбайнів. Від 1958 — Кременчуц. автомобільний завод: виробництво великовантаж. автомобілів передано з Ярослав. автозаводу (ЯАЗ, РФ) у Кременчук. Від 1996 — ХК у формі ВАТ з колект. формою власності. До складу «А.» входять Кам'янець-Подільський автоагрегатний завод, Токмацький ковальсько-штампувальний завод, Херсонський завод карданних валів, Полтавський автоагрегатний завод, торгівельна фірма «КраЗ». У 1959 завод випустив 500 автомобілів, 1963 — 10 тис., у 1971 — 20 тис., у 1981–87 — понад 30 тис. автомобілів на рік. У 1999 50 % акцій підприємства придбало СП «Мега-Моторс», і компанія зазнала подальшої реорганізації. За цей рік «А.» виробив продукції на суму 85,2 млн грн. За час існування підприємство випустило, враховуючи експорт, 790426 автомобілів (станом на 1 червня 2000). Осн. продукція — самоскиди, бортові, автомоб. шасі, сидельні тягачі, лісовози, серія двовісних автомобілів. Усі автомобілі КраЗ оснащені дизел. двигунами виробництва Ярослав. мотор. заводу. Всього нараховується бл. 150 різних комплектацій і модифікацій автомобілів КраЗ. Найбільшим попитом у споживачів користуються автомобілі-самоскиди КраЗ-6510 і шасі КраЗ-65101 завдяки їхній низькій вартості, високій надійності вузлів та агрегатів трансмісії. Нині підприємство підготувало програму переходу на нові моделі автомобілів у 2002 зі зняттям з виробництва застарілих моделей. Освоєно виробництво нової моделі сидельного тягача КраЗ-6443, призначеного для роботи в складі автопоїзда. У 1999 освоєно також

новий тип лісовоз. тягача — сортиментовоза КраЗ-6133 М6, признач. для роботи в складі автопоїзда з причепом-сортиментовозом. Ці автомобілі належать до першої групи дорож. автомобілів КраЗ. Друга група (сімейство автомобілів КраЗ-260) складає новий тип і признач. для експлуатації в умовах бездоріжжя. Нині на підприємстві освоєно і новий вид продукції — автомоб. причепа до вантаж. автомобілів. Загалом автомобілі КраЗ признач. для експлуатації у важких дорож. і кліматич. умовах. Вони добре зарекомендували себе в умовах Сибіру, Крайньої Півночі, в Африці і Лат. Америці. Продукція експортується у країни СНД, Єгипет, Ємен, Ірак, Ізраїль, Югославію та ін. 1999 автомобілів компанії реалізовано в Україні — 41,48 %; Росії — 38,83 %; ін. країнах СНД — 5,34 %; ін. країнах зарубіжжя — 23,93 %. Нагороди, які отримав завод: орден Леніна (1971), Дуга Європ. Міжнар. Золотої Зірки (1993, 1995), Європ. приз за якість (1993), диплом «За кращий вітчизняний вантажний автомобіль» Міжнар. автосалонів «SIA-1999» та «SIA-2000». Підпр-во має високий рівень тех. оснащеності. У механооброб. виробництві понад 80% верстат. парку працює в автомат. і напівавтомат. режимах. Зварювання цільнометалевої кабіни здійснюється на робототех. комплектах. Рівень механізації зварюв. робіт становить 75,3 %. Складні операції виконуються на 24 конвеєрах заг. протяжністю 2,5 км. Соц. сфера: мед.-саніт. частина з санаторієм-профілакторієм, оздоров. комплекс «Сонячний берег» у Криму, літній дитячий оздоровчий табір «Зоряний», база відпочинку на р. Псел, гуртожитки та ін. За рахунок Кременчуц. автозаводу збудовано 11 дошкільних закладів, 6 серед. шк., стадіон, сучас. мед.-саніт. частину, а також квартали нових житл. будинків для працівників заводу та кременчужан.

В. Д. Івахненко

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Автокраз / В. Д. Івахненко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-42430>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).